

СТАНОВИЩЕ

от доц. маг. фарм. Евгени Евгениев Григоров, д.м.,

преподавател в катедра „Организация и икономика на фармацията“ към
факултет „Фармация“ на Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“, гр. Варна
Външен член на научно жури, съгласно Заповед № РД-31/05.02.2021 г. на Ректора на
Университет „проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас проф. д-р Магдалена Миткова.

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на катедра „Фармация“ на Медицински колеж при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас, обявен в ДВ, бр. 105 от 11.12.2020 г.

В обявения конкурс участва един кандидат – Гл. ас. маг.-фарм. Христо Георгиев Бургазлиев, доктор.

Оценка на научноизследователската дейност

За настоящия конкурс гл. ас. Христо Бургазлиев е представил общо 38 научни труда, разделени както следва:

- 10 труда, свързани с дисертацията:
  - Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“
  - Автореферат на дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“
  - 7 статии в научни списания у нас на български език
  - 1 статия в научно списание в чужбина на английски език
- 16 публикации, несвързани с дисертационния труд:
  - 14 статии в научни списания у нас на български език
  - 2 статии в чуждестранни научни списания на английски език

Кандидатът представя също:

- 8 публикувани доклади и постери с отпечатани резюмета от участия в конгреси;
- Публикувана монография на български език

Приносът на кандидата д-р Христо Бургазлиев в публикациите е съществен. Според обобщената справка на научните му трудове в почти една трета от тях той е самостоятелен или първи автор (15 труда – 44,11 %), в 3 труда (8,82 %) - втори автор и в 16 (47,05 %) – трети и последващ автор.

Най-голямата част от реалните публикации на кандидата са отпечатани в национални и международни списания в областта на организацията на здравеопазването. Значителен е броят на публикациите в списание „Социална медицина“, както и в други

специализирани научни списания „Българско списание по обществено здраве”, „Рев”, „Acta Medica Bulgarica”, „The pharma innovation”, „World journal of pharmacy and pharmaceutical sciences“, „Медицина фармация и дентална медицина” и „Медицински меридиани”, което прави научното творчество на д-р Хр.Бургазлиев достъпно не само до лекарската и фармацевтичната научна общност, но и до специалистите в областта на общественото здраве, както и до по-широката медицинска аудитория у нас и в чужбина.

По своята тематична насоченост отпечатаните статии се разпределят в 4 (четири) основни направления:

1. *Лекарствена безопасност*
2. *История на фармацията*
3. *Фармакоикономика*
4. *Национална лекарствена политика, фармацевтичен мениджъмент и аптечна регулация*

Сред най-важните приноси на научните трудовете на кандидата бих посочил:

- **Лекарствена безопасност.** Кандидатът в 6 научни публикации обосновава визията си, че лекарствените продукти заемат основно място в съвременната терапия на болестите и в редица случаи имат животоспасяващ ефект. Наред с безспорната си полза при употребата им могат да възникнат нежелани лекарствени реакции и лекарственото законодателство изисква фармацевтите да имат активна роля. Концепцията за фармацевтичната консултация като индивидуална грижа за пациента, която може да бъде изготвена на база снета анамнеза, изследвания, конкретни оплаквания и проблеми е транспонирана в разбирането за откриване, анализиране, предотвратяване и/или разрешаване на лекарствено свързаните проблеми, възникващи и съпътстващи лекарствената терапия.
- **История на фармацията.** В тази област кандидатът има трайни интереси, сериозни постижения и ярък принос за историческите факти в регионален и в национален мащаб. Представените 10 труда съдържат теоретични, научно-практически приноси и обобщават резултатите от историографски проучвания за функционирането на системата на лекарство-снабдяването и аптечното обслужване на населението в България и по-конкретно в Бургаския регион в периода от Освобождението до наши дни, анализ на критичните моменти, на предимствата и недостатъците на някои форми на аптечно обслужване, както и поредица от предложения за преодоляване на идентифицираните проблеми.

- **Фармакоикономика.** Сравнително ново научно направление за фармацевтичната наука и практика в световен мащаб. Нейното ускорено развитие през последните десетилетия се дължи на необходимостта от обективна оценка и ефективно изразходване на ограниченияте ресурси за здравеопазването. Включени са 2 научни съобщения-публикации, едното от които е публикувано в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация и доклад върху първото в България проучване на Свързано със здравето качество на живот при здрави доброволци.
- **Национална лекарствена политика, фармацевтичен мениджмънт и аптечна регулация.** Кандидатът е публикувал трудове, съдържащи теоретични, научно-практически и научно-приложни анализи и резултати за функционирането на системата на лекарство-снабдяването и аптечното обслужване на населението у нас. С голяма острота се акцентира върху нерешените проблеми, а сравнителни проучвания на практиката в други европейски страни очертават пътя за тяхното преодоляване. Представено е и оригинално проучване на различни практики при наемането на студенти по фармация на временна работа във фармацевтичния сектор.

Висока оценка давам на оригинално разработения дисертационен труд „*Възникване и развитие на аптечното обслужване в Бургаски окръг*“, в който са реализирани приноси с научно-теоретичен характер - съпоставени са теоретичните основи на исторически оформлените се модели на аптечно обслужване на населението у нас и по-специално в Бургаски окръг през изследваните три периода като е анализирана връзката им с икономическата ситуация, в която те възникват и се развиват: частна концесионна аптечна система, единна социалистическа аптечна система и децентрализирана и напълно либерализирана аптечна система. Направена е оценка на достъпа на населението до нужните му лекарствени продукти и са изчислени редица показатели, характеризиращи качеството на аптечното обслужване в региона в съпоставка с националните данни през втория анализиран период.

В представения монографичен труд „*Билки и апарати в козметиката*“ е разгледана съвременната козметика като раздел на дерматологията, освободена от недъзите на емпиризма и е неразрывно свързана с проблемите на здравеопазването. Изучаването ѝ става в специалността козметика към медицинските колежи в страната. Недостигът на учебни материали в различните аспекти на козметиката- наука за красотата е стимул за написването и на тази монография, която може да се ползва от студентите по козметика в колежите, курсистите и учениците в професионалните училища и школи по козметика.

Цитируемост. Представена е справка за общо 5 цитирания в български източници.

Оценка на учебно-преподавателската дейност

Д-р Христо Бургазлиев има повече от 17 години преподавателски стаж. Съгласно издадената му справка за учебна натовареност, издадена от зам.ректор по учебната работа от Университет „Проф.д-р Асен Златаров“-Бургас за предходните три академични години общата му учебна натовареност надвишава изискванията за академичната длъжност „Главен асистент“. Д-р Бургазлиев обучава студенти по проект „*Проучване възможностите на телемедицината, телерехабилитацията и телефармацията за подобряване грижите за болните и медицинското образование 2020 г.*“ По договор № НИХ-442/2020, „Проучване на възможностите на комплексната рехабилитация и лекарствените средства при деца и студенти с наднормено тегло и обезитас 2018-2019 г.“ По договор №НИХ-411/2018, Участие в изпълнение на дейности по проект BG05M2OP001-2.006-0001 „Ученически практики –Фаза I”, финансиран от Оперативна програма “Наука и образование за интелигентен растеж”(ОП НОИР). Активно е участвал в разработването и апробирането на учебни програми за студенти по специалността помощник-фармацевт, рехабилитатор и лекарски асистент.

Ръководи специализацията на двама магистър-фармацевти, специализанти по „Организация и икономика на дистрибуторската и аптечна практика“ при факултет „Фармация“ при МУ-Варна.

Лични впечатления. Познавам магистър-фармацевт Христо Бургазлиев, доктор, от съвместната ни работа по няколко научни и обучителни проекта, като мога да кажа, че съм впечатлен от неговата организираност, прецизност и ангажираност в учебния процес и извън аудиторната работата с обучаващите се.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Д-р Христо Бургазлиев, д.м. се представя в обявения конкурс със значителен брой оригинални реални публикации, 1 монографичен труд и цитирания. Публикациите му обхващат широк кръг проблеми в областта на организацията на здравеопазването. В научните трудове на Д-р Христо Бургазлиев се съдържат съществени научно-теоретични и приложни приноси. Кандидатът има преподавателски опит и учебна натовареност, която за периода 2017/2018 г., 2018/2019г . и 2019/2020г. включва 134 лекционни часа, 144 упражнения, 360 часа учебна практика, 235 часа водене на преддипломен стаж. С всички тези свои данни д-р Христо Бургазлиев, д.м. напълно покрива и надвишава единните минимални изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и ПУРПИНСЗАД в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Всичко изложеното дотук ми дава основание да гласувам положително и напълно убедено да предложа на почитаемото Научно жури да избере Д-Р ХРИСТО ГЕОРГИЕВ БУРГАЗЛИЕВ, д.м. на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на катедра „Фармация“ Медицински колеж, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас.

Гр. Варна
1 април 2021 г.

Член на Научно жури:

(Доц. маг. фарм. Евгени Евгениев Григоров, д.м.)

Чрез подписа си тук подкрепям и че не съм свързано лице с кандидата, както и че нямам частен интерес, който може да повлияе върху безпредостъпното и обективно изпълнение на даването на становище в настоящия конкурс за академичната длъжност „Доцент“.